

Підходи до оцінки ефективності логістичної діяльності фармацевтичної галузі

Федоренко І.А., Харківський національний технічний університет «ХПІ»

Вітчизняна галузь охорони здоров'я є не тільки сферою діяльності по забезпеченню конституційних прав громадян на життя та здоров'я, але й являє собою цілеспрямовану та багатоцільову систему, що має неоднорідні, внутрішні і зовнішні цілі, самостійні підцілі окремих складових системи, систему показників виміру цілей та різноманітні стратегії їхнього досягнення.

Однак ситуація, що склалася в галузі охорони здоров'я на цей час, не готова в максимальному ступені стримувати негативні процеси, які впливають на стан соціально-економічної ефективності галузі. Це пояснюється тим, що як в галузях соціальної сфери, так і в галузі охорони здоров'я, протягом тривалого часу, відбулося істотне ослаблення системи державного управління, що було викликане реформуванням ринкових процесів.

Говорячи про охорону здоров'я та необхідність ефективного управління нею з боку держави на принципах логістики, необхідно враховувати, що галузь охорони здоров'я має всі необхідні властивості, які притаманні системам. Крім того, вона є складною системою, що за умов реформування галузі, потребує відповідного управління, як на державному, так і на регіональному рівні. Це тим більше актуально в сучасних умовах децентралізації процесу управління. Разом з тим, регіони відіграють значну роль в досягненні цілей соціально-економічного розвитку країни і, в тому числі розвитку системи охорони здоров'я.

Особливим напрямом мікрорівневого стратегічного аналізу є стан ресурсного забезпечення діяльності організації, розробка рекомендацій, спрямованих на ефективне використання ними ресурсів. Це є можливим за умов активного впровадження логістики та логістичного управління в практику державного управління галуззю охорони здоров'я. Однак, не менш важливим питанням при цьому є визначення стратегічного напрямку розвитку галузі охорони здоров'я.

Як відомо, стратегічне управління спрямовано на довготривалу перспективу і створює можливість своєчасної реакції закладів охорони здоров'я, як відповідь на ті зміни, що відбуваються в їх зовнішньому середовищі. Заклади галузі охорони здоров'я не можуть ефективно функціонувати без стратегічного управління, як мінімум з кількох причин: ухвалення тільки короткострокових рішень не сприяє ефективній діяльності; нестабільність зовнішнього середовища, що заважає здійснювати управління шляхом реакції на проблеми, які виникли на основі попереднього досвіду або його екстраполяції. Для своєчасної і ефективної реакції необхідні прогнозування та дослідження, що властиво саме стратегічному управлінню. Методи стратегічного управління вимагають використання специфічних

моделей ухвалення і реалізації стратегічних рішень.

Незважаючи на розповсюдженість методик оцінки ефективності діяльності підприємства питанням оцінки ефективності функціонування логістичної системи не приділяється достатньої уваги і в спеціальній літературі немає єдиної думки щодо оцінки цієї ефективності.

На підставі проведених досліджень запропоноване таке визначення: ефективність логістичної діяльності фармацевтичної галузі – це комплексне відображення кінцевих результатів використання логістичної концепції і засобів логістичної інфраструктури за певний проміжок часу, тобто ступінь досягнення логістичних загальних і локальних завдань, поставлених перед фармацевтичними організаціями, при оптимальному використанні всіх його ресурсів (матеріальних, інформаційних і фінансових).

Розрахунок ефективності логістичної діяльності фармацевтичного підприємства пов'язаний з формуванням відповідної системи показників і визначенням їх критеріальних рівнів. Правильно сформульовані критерії повинні найбільш повно характеризувати сутність ефективності діяльності логістичної системи і бути спільним для всіх ланок логістичного ланцюга.

Складність і різноманітність зв'язків фармацевтичного виробництва, значна кількість діючих у ньому чинників справляють неабиякий вплив на економічну ефективність функціонування логістичної системи фармацевтичного підприємства. Тому, її слід оцінювати за допомогою системи узагальнених і часткових показників.

Особливістю оцінки ефективності логістичної діяльності є необхідність оцінки ефективності функціонування фармацевтичного підприємства в цілому, а також окремих їх підсистем та елементів, тобто оцінку не тільки економічної, але й соціальної та екологічної ефективності.